

I. Országgyűlés
21. Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság
Hatóság

Dr. Péterfalvi Attila

A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: GDPR), másrészt a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: bűnügyi adatvédelmi irányelv) a magyar adatvédelmi szabályozás korábbi szerkezetét alapvetően megváltoztatta.

Ezen megváltozott jogszabályi környezetben továbbra is a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság, NAIH) maradt az Alaptörvény VI. cikkében rögzített alapjogok érvényesülésének ellenőrzéséért felelős független hatóság, a GDPR-szerinti adatvédelmi felügyeleti hatóság.

Az adatvédelmi rendelethez kapcsolódóan a jelentősen megnövekedő feladatok ellátásához szükséges erőforrások biztosítása érdekében a Hatóságnál jelentős átszervezési folyamatok, új beruházások, infrastruktúra kialakítások váltak és válnak folyamatosan szükségessé.

A GDPR részletesen meghatározza a tagállami adatvédelmi hatóságok feladat- és hatásköreit, amelyek az alábbi három csoportra oszthatóak:

- vizsgálati hatáskör,
- korrekciós hatáskör,
- engedélyezési és tanácsadási hatáskör.

A GDPR a felügyeleti hatóságok korrekciós hatáskörében hozandó döntések keretében intézkedések elrendelését, megrovás alkalmazását, illetve bírság kiszabását írja elő. Intézkedések tekintetében a korábbi szabályozáshoz hasonló intézkedések alkalmazhatóak, míg bírság tekintetében az adatkezelés típusa alapján differenciált és jelentősen nagyobb összegű (legfeljebb 20 000 000 EUR összegű, illetve a vállalkozások esetében az előző pénzügyi év teljes éves világpiaci forgalmának legfeljebb 4 %-át kitevő összegű) bírságok kiszabását teszi lehetővé, mely a központi költségvetés bevétele.

Az új jogszabályi környezet bevezette a Hatóság által hivatalból lefolytatható vizsgálat jogintézményét, másrészt lehetővé tette az érintettek számára adatvédelmi hatósági eljárás kérelemre történő megindítását is. Míg a közérdekű adatok megismerése és terjesztése kapcsán változatlanul az ombudsmani típusú eljárás (vizsgálat) lefolytatására van lehetőség, a személyes adatok védelméhez fűződő jog érvényesítése tekintetében a hatósági eljárások lefolytatása válik jelentősebbé és hangsúlyosabbá. A szervezeti átalakítás egyik fő indoka ennek a hatáskörnek a megteremtése annak érdekében, hogy az érintettek magánszférájának védelme hatékonyabban kikényszeríthető legyen.

A Hatóság számára a GDPR alapján a felügyeleti hatóságokra ruházott és a Hatóság által gyakorolt engedélyezési, jóváhagyási típusú feladat- és hatáskörök (pl. magatartási kódexek, kötelező erejű vállalati szabályok jóváhagyása) ellátása jelentős erőforrás-igényt támaszt. Ezen eljárásokat az Infotv. és az általános közigazgatási rendtartás szabályai szerint hatósági eljárás keretei között folytatja le.

Az új szabályozás előírja az adatvédelmi felügyelő hatóságok közreműködését a GDPR 43. cikke szerinti tanúsító szervezetek akkreditációjára irányuló eljárásban. A Hatóság e feladatát a nemzeti akkreditációról szóló törvény rendelkezései alapján szakhatósági szerepkörben látja el.

A Hatóság már 2018-ban is kiemelt figyelmet szentelt annak érdekében, hogy az egyének körében tudatosítsa az adatvédelem jelentőségét és bővítette az azzal kapcsolatos ismereteiket. Az adatkezelők és adatfeldolgozók jogtudatosságának növelése is elengedhetetlen a jogsértések és azok jogkövetkezményeinek megelőzése érdekében. A tudatosság erősítésében a hatóság is részt vett elsősorban sajtómegjelenések és figyelemfelkeltő kampányok útján.

Az európai uniós együttműködésben a magyar hatóság továbbra is fontos koordinatív-vezető szerepet játszik az Európai Adatvédelmi Testület egyik munkacsoportjában (Cooperation subgroup).

Jelentős módosulást eredményezett a Hatóság működésében az, hogy az új szabályozás kötelezővé tette az adatvesztéssel, illetéktelen hozzáféréssel járó adatvédelmi incidensek bejelentését. A bejelentések címzettje az illetékes tagállami adatvédelmi hatóság, amely nem csupán fogadja, hanem – hatósági ellenőrzés keretei között – értékeli is a bejelentéseket. A bejelentés tartalma, valamint a beszerezhető információk alapján kötelezheti az adatkezelőt további intézkedések megtételére, illetve az érintettek tájékoztatására.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság adatai

Törzskönyvi száma: 795779.

ÁHTI azonosító száma: 331717

honlapjának címe: www.naih.hu.

A Hatóság fejezeti jogosítványokkal rendelkezik, vállalkozási tevékenységet nem folytat, gazdasági társaságban nem vesz részt, alapítványt nem támogat, letéti számlát nem vezet. Felügyelete alá alapítvány, közalapítvány, közhasznú társaság, gazdasági társaság, egyéb intézmény nem tartozik.

Önállóan működő, önálló gazdálkodó szervezettel rendelkező, autonóm államigazgatási szerv.

Alapító okiratában és az Infotv.-ben meghatározott feladata, hogy független és önálló szervezetként, külső befolyástól mentesen, pártatlanul, a Magyarország Alaptörvényében biztosított alapvető jogokat, nevezetesen a személyes adatok védelmét, valamint a közérdekű, és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülését elősegítse és ellenőrizze. Az információs jogok közös felügyeletére irányuló hagyományos magyar jogi megoldás változatlanul érvényben maradt. Az Infotv. értelmében a NAIH a korábbi, ombudsmani mozgástéren túlmenően a bírságot is magába foglaló hatósági jogkörrel rendelkezik.

A törvényből következő, kötelező feladataink ellátását, valamint céljaink megvalósítását segítette az Országgyűlés által elfogadott 2017. évi C. törvény Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló törvény.

Hatóságunk az Alapító okirataiban foglalt kötelezettségek végrehajtásának 2018. évre vállalt szakmai feladatait a hatósági gazdálkodás folyamatos likviditásának fenntartásával, a tervezési prioritások figyelembe vételével, az ésszerűséget, takarékoskosságot és hatékonyságot szem előtt tartva valósította meg.

Feladatkör, tevékenység

2018. feladata az új Uniós Adatvédelmi Rendelet jogszabályi bevezetése és működtetése

A Hatóság a GDPR alkalmazandóvá válása, 2018. május 25-e és - az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénynek az Európai Unió adatvédelmi reformjával összefüggő módosításáról, valamint más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Módtv.) hatálybalépése, azaz - 2018. július 26-a közötti időszakban nem indított adatvédelmi hatósági eljárást, tekintettel arra, hogy a Hatóság eljárásának az általános adatvédelmi rendelet szabályaival való összhangja érdekében szükséges előírások hatálybalépésére csak a Módtv. kihirdetésével került sor.

Ebben az időszakban a Hatóság az adatvédelmi hatósági eljárás helyett az Infotv. által biztosított, ombudsmani típusú eszközeit alkalmazta, azaz vizsgálati eljárások keretében vizsgálta a beérkezett panaszokat.

Hatóságunk az Alapító okirataiban foglalt kötelezettségek végrehajtásának 2018. évre vállalt szakmai feladatait a hatósági gazdálkodás folyamatos likviditásának fenntartásával, a tervezési prioritások figyelembe vételével, az ésszerűséget, takarékossgot és hatékonyságot szem előtt tartva valósította meg.

A Hatóság 2018-ban 18 654 db új ügyet iktatott. A Hatóság iratkezelő rendszerében 6 411 új ügy került ügykezelésre, a Hatóság elektronikus nyilvántartásaiba 12 243 bejelentés érkezett.

Az iktatott ügyek száma az előző évi ügyiratok számához képest növekedett. A növekedés annak ellenére is megfigyelhető, hogy a Hatóság által vezetett adatvédelmi nyilvántartás jogintézménye 2018. május 25-ét követően megszűnt, így az adatkezelők bejelentési kötelezettsége is, valamint az adatvédelmi nyilvántartásba történő bejelentéssel összefüggő konzultációs beadványok száma is jelentősen csökkent.

A hatóság iratkezelő rendszere szerint 2018-ban indult ügyei

Ügy megnevezése	Ügyek száma
Nyilvántartással kapcsolatos bejelentések	1305
NAIH közérdekű adatigénylés	74
Tagállami felügyeleti hatóságok együttműködési eljárásai	606
Adatvédelmi hatósági eljárás	67
Adatvédelm hatósági ellenőrzés	234
Adatvédelmi konzultáció	2 409
Vizsgálati eljárás adatvédelmi ügyben	827
Információszabadság konzultáció	88
Vizsgálati eljárás információszabadság ügyben	375
Minősített adatot érintő ügy	15
Jogszabályvéleményezés	195
Egyéb nemzetközi ügy	85
Egyéb ügy	131
Összesen:	6 411

A Hatósághoz érkezett adatvédelmi tárgyú konzultációs beadványok száma megközelítőleg a duplájára emelkedett a korábbi évek adataihoz viszonyítva, mely jelentős leterheltséget jelentett a Hatóság számára. A konzultációs beadványok közül 2409 adatvédelmi tárgyú, 88 pedig a közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatok megismerhetőségére vonatkozott. Az adatvédelmi tárgyú konzultációs beadványok nagy száma - melyekben valamely polgár, adatkezelő vagy közfeladatot ellátó szerv tanácsot, tájékoztatást kér egy általa leírt adatkezelést érintően - azt mutatta, hogy a jogalkalmazók számára nagy volt a bizonytalanság a GDPR-ral kapcsolatban.

A 2018-as országgyűlési választásokra tekintettel kevesebb jogszabálytervezet érkezett véleményezésre a Hatósághoz. A Hatóság 195 jogszabályvéleményezést készített, emellett hivatalból is rendszeresen figyelemmel kíséri az információs jogokat érintő kodifikációs tevékenységet és amennyiben az szükséges, hivatalból véleményezi a Hatósághoz el nem küldött jogszabálytervezeteket, vagy az országgyűlési tárgysorozatba vételt követően benyújtott módosító javaslatokat.

Az 1205 vizsgálati eljárásból 827 adatvédelmi és 375 információszabadság tárgyú volt. 2018-ban az adatvédelmi tárgyú vizsgálati eljárások száma jelentősen növekedett.

Az általános adatvédelmi rendelet alkalmazása - A NAIH eljárásai adatvédelmi ügyekben

A GDPR alkalmazandóvá válása természetesen jelentős változásokat jelentett a NAIH működésében is. A magyar adatvédelmi hatóságnak is át kellett tekintenie, felül kellett vizsgálnia tevékenységét, amely több szempontból – anyagi jogi és eljárási kérdésekben is – módosult.

2018. július 26-án hatályba lépett a Módtv. A GDPR-ral való összhang érdekében a Módtv. bevezette az érintett kérelmére induló adatvédelmi hatósági eljárást. Ennek alapja a GDPR 77. cikkében foglalt, az érintett felüyeleti hatóságnál történő panasztételhez való joga, amely szerint minden érintett jogosult arra, hogy panaszt tegyen egy felüyeleti hatóságnál, ha megítélése szerint a rá vonatkozó személyes adatok kezelése megsérti a rendeletet.

2018. július 26-tól kezdődően már indultak adatvédelmi hatósági eljárások az érintett polgárok kérelmére a GDPR, a módosított Infotv. és az Ákr. szabályai alapján.

A legjellemzőbb témakörök, amelyekhez kapcsolódóan sor került hatósági eljárás iránti kérelem benyújtására:

- munkahelyi adatkezelés
- hozzáféréshez való jog
- egészségügyi adatkezelés
- követelés engedményezésével kapcsolatos adatkezelés
- kamerás ügyek
- érintetti jogok teljesítésének megtagadása, illetve elmulasztása
- banki adatkezelés.

2018. július 26-át követően 57 ügyben indult adatvédelmi hatósági eljárás, amelyből 8 esetben a hatósági eljárás hivatalból indult, a többi esetben kérelemre. 2019. február végéig a 2018. évi ügyekben 27 döntés született, amelyek nagy részében (17 ügyben) az eljárás megszüntetésére került sor azokból az okokból, hogy a kérelmező nem tett eleget a hiánypótlási felhívásnak, a sérelmezett adatkezelés GDPR előtti volt, vagy pedig a beérkezett

dokumentumok alapján a Hatóság megállapította, hogy az ügy nem tartozik a hatáskörébe. Három esetben a Hatóság már a hatáskörének hiánya miatt visszautasította a kérelmet.

Kérelemnek helyt adó, illetve részben helyt adó határozat 7 ügyben született, ezen határozatokban 3 esetben a Hatóság bírság fizetésére is kötelezte az adatkezelőt, illetve másik esetben eljárási bírság kiszabására került sor.

Az IMI-rendszer használatával összefüggő tapasztalatok

A NAIH eljárásrendjében jelentős változás, hogy megjelent egy speciális eljárásszakasz, a társhatóságokkal való együttműködés szakasza és szabályai.

Az adatvédelmi irányelv arra vonatkozóan nem állapított meg részletes szabályokat, hogy a tagállamoknak miként kell együttműködniük. Ezzel a gyakorlattal szakítva írta elő a GDPR, hogy a tagállamok az együttműködési eljárásban kötelesek együttesen fellépni a határon átnyúló ügyekben (GDPR 60. cikk).

A magyar felügyeleti hatóság által az IMI-n keresztül fogadott ügyek jelentős része a GDPR 56. cikke szerinti, a fő- és érintett felügyeleti hatóságok azonosítására vonatkozó megkeresés.

A 2018-ban IMI-n keresztül érkezett, 56. cikk szerinti, nagyságrendileg 500 ügynek kicsivel több, mint a felében szerepel a magyar felügyeleti hatóság érintett hatóságként.

A NAIH-nál indult, az IMI-n keresztül történő kommunikációt igénylő ügyek közül a magyar hatóság 2018. december végéig 7 alkalommal kezdeményezett 56. cikk szerinti eljárást.

A NAIH továbbá részt vesz olyan eljárásokban is, ahol érintetti hatóságként véleményt nyilvánított más felügyeleti hatóság által hozott intézkedésekkel, döntésekkel összefüggésben

A Hatóság általi tájékoztatás

2018-ban – különösen a GDPR alkalmazandóvá válását megelőző és követő hetekben - fokozatosan emelkedett az érdeklődő, tájékoztatást kérő, állásfoglalást kezdeményező beadványok száma, amely azt mutatja, hogy jelentős bizonytalanság volt a jogalkalmazókban a GDPR-ral kapcsolatban.

Számos megkeresés érkezett a Hatósághoz a GDPR alkalmazását és értelmezését érintően, amelyekből a Hatóság nem minden kérdéssel kapcsolatban rendelkezett válaszadási lehetőséggel, hiszen a GDPR értelmezésére végső soron az egységes jogértelmezés biztosítása céljából az Európai Adatvédelmi Testület jogosult.

A Hatóság a fentiekén kívül több, az adatvédelmi reformmal kapcsolatos, és a felkészülés elősegítését célzó tájékoztatást adott, többek között az alábbi témákban:

- a kis- és középvállalkozások adatkezelései
- munkahelyi adatkezelése
- házi orvosi tevékenység adatkezelése
- egyéni vállalkozók adatkezelése
- szálláshely szolgáltatás adatkezelése
- ügyvédi tevékenység
- hírlevél-szolgáltatás keretében történő adatkezelés.

A magatartási kódexnek való megfelelést ellenőrző szervezet tevékenységének engedélyezése

Az Infotv. 64/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján a Hatóság adatkezelési engedélyezési eljárást folytat le a magatartási kódexnek való megfelelést ellenőrző tevékenység engedélyezése iránti kérelmek benyújtása esetén.

A GDPR alapján a NAIH-nak közzé kell tenni honlapján az ellenőrző szervezet akkreditációjával kapcsolatos szempontokat, melyre azt követően fog sor kerülni, hogy arról a Testület egységességi mechanizmus keretében véleményt bocsát ki.

Az ilyen tevékenység engedélyezésére irányuló kérelemnek tartalmaznia kell annak igazolását, hogy a szervezet milyen módon teljesíti a GDPR 41. cikk (2) bekezdésében foglalt, illetve a NAIH által közzétett engedélyezési szempontokban meghatározott feltételek fennállását.

Az adatvédelmi tanúsítás

A GDPR alkalmazandóvá válását követően megszűnt a Hatóság számára az adatvédelmi audit szolgáltatás nyújtásának lehetősége. Az Infotv. 2018. júliusi módosítása azonban a GDPR 42. cikk (5) bekezdésére tekintettel bevezeti a Hatóság eljárásai között az adatkezelő, vagy adatfeldolgozó kérelmére induló adatvédelmi tanúsítási eljárását, amely – számos hasonlóságára tekintettel – az Infotv. korábbi, az adatvédelmi auditra vonatkozó eljárásrendre alkalmazandó szabályainak helyén, azok alapulvételével, de a GDPR előírásaival összhangban határozza meg az új szolgáltatást.

Tanúsítási szempontok jóváhagyása

A tanúsítás a GDPR által létrehozott, az adatkezelők és adatfeldolgozók által önkéntesen alkalmazható eszköz, amely felhasználható annak bizonyítása során, hogy az adatkezelő teljesíti a GDPR-ban meghatározott kötelezettségeit.

Az Infotv. 64/A. § (1) bekezdés c) pontja alapján a Hatóság a tanúsítási szempontok jóváhagyása iránti kérelmek benyújtása esetén adatkezelési engedélyezési eljárást folytat le.

A kérelemnek az Ákr.-ben meghatározottakon túl tartalmaznia kell a tanúsítási mechanizmus általános leírását és a tanúsítási szempontok tervezetét. A tanúsítási szempontokkal, illetve mechanizmussal kapcsolatos minimum elvárásokat a Hatóság a Testület iránymutatásának véglegesítését követően fogja közzétenni.

A személyes adatok bűnüldözési, honvédelmi és nemzetbiztonsági célú kezelésével kapcsolatos eljárások

A GDPR és az Infotv. egyaránt a személyes adatok védelmének magas szintjét célozza meg. Ennek megfelelően az Infotv.-ben szabályozott tárgykörökben az adatkezelés lehetséges jogalapjai közül nagyobb szerep jut a kötelező adatkezelésnek azon adatkezelések esetében, amelyek adatvédelmi kereteit a GDPR határozza meg.

2018. folyamán mindhárom tárgykörben, valamint a bűnügyi célú nemzetközi és európai adattovábbítások és információs rendszerek adatvédelmi ellenőrzésével is foglalkozott a hatóság.

Részvétel az adatvédelmi hatóságok közös felügyeleti tevékenységében

- Privacy Shield Egyezmény második éves felülvizsgálata

Az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok között 2016. július 12-én megkötött adatvédelmi keretegyezmény, az ún. Adatvédelmi Pajzs Egyezmény (Privacy Shield Agreement) második éves felülvizsgálatában a NAIH munkatársa is részt vett. Az Európai Bizottság munkatársaiból és az Európai Adatvédelmi Testület által delegált szakértőkből álló uniós vizsgálócsoport és az Egyesült Államok delegációja Brüsszelben találkozott 2018. októberében, hogy az egyezmény első éves felülvizsgálata óta eltelt időben történt fejleményekről tárgyaljanak, és megvitassák a keretegyezményben vállalt kötelezettségekkel kapcsolatban felmerülő kérdéseket.

- Határok, Utazás és Bűnüldözés szakértői alcsoport (Borders, Travel and Law Enforcement Expert Group – BTLE)]

A csoport véleményt készített az elektronikus bizonyítékokhoz való hozzáférésről szóló javaslatcsomagról. Az új szabályok célja, hogy egyszerűbbé és gyorsabbá váljon a rendőri és igazságügyi hatóságok számára a szükséges elektronikus bizonyítékok, például az e-mailek vagy a felhőben tárolt dokumentumok beszerzése, a bűnözőkkel és terroristákkal szembeni nyomozás és büntetőeljárás lefolytatása, valamint azok elítélése céljából.

- A Schengeni Információs Rendszer Adatvédelmét felügyelő munkacsoport (SIS II SCG)]

A Schengeni Információs Rendszer (SIS II) Európa legnagyobb informatikai rendszere, amely a térség belső határainak eltörléséből eredő kockázatokat hivatott kezelni. A SIS II rendszer fejlesztésének, és új adatkategóriák bevezetésének köszönhetően a rendszer hatékonyan veszi fel a harcot a terrorizmus veszélyeivel és megfelelő eszköznek bizonyul a határon átnyúló bűnüldözést illetően. A Hatósághoz 2018-ban 17 alkalommal fordultak a SIS II-ben tárolt személyes adatok kezelésével kapcsolatban.

- Vízuminformációs Rendszer adatvédelmét felügyelő munkacsoport (VIS SCG)

2018-ban elkészítette a véleményét a 767/2008/EK rendelet (VIS rendelet), a 810/2009/EK rendelet (Vízumkódex), a 2017/2226/EU rendelet (határregisztrációs rendszer létrehozásáról szóló rendelet), a 2016/399/EU rendelet (a Schengeni határellenőrzési kódex), a 2004/512/EK határozat (a VIS létrehozásáról szóló határozat) módosításáról, valamint a 2008/633/IB határozat (VIS hozzáférésről szóló határozat) hatályon kívül helyezéséről szóló javaslatról.

- *Eurodac Rendszer Adatvédelmét felügyelő munkacsoport (Eurodac SCG)]*

A 603/2013/EU rendelettel létrejött az Eurodac rendszer, amely lehetővé teszi a Dublini rendeletet alkalmazó országok számára, hogy az Eurodac rendszerben tárolt ujjlenyomatok összehasonlításával megállapítsák, hogy az egyik tagállamban illegálisan tartózkodó és menedékjogot kérő külföldi állampolgár kért-e korábban menedékjogot másik tagállamban.

Információszabadság tevékenység

Az információszabadság ügyekre is hatással van a GDPR. Az Infotv. vonatkozó szabályait a 2018-as módosítás ugyan közvetlenül nem érintette, de egyre nagyobb számban fordulnak elő

olyan ügyek, panaszok, melyek a két információs jog „közös halmazába” tartoznak. Különösen igaz ez az interneten szabadon terjedő megnyilvánulások esetében. Döntést kell hozni arról, hogy melyik érdek védelme szolgálja jobban a közérdeket, és ez a döntés milyen konkrét jogi rendelkezésekre, illetve jogelvekre vezethető vissza.

A Hatósághoz 2018 végén több beadvány is érkezett a közösségi oldalakon, illetve a különböző sajtóorgánumban megjelent, tömegdemonstrációkon készült és az azokon megvalósított cselekményeket dokumentáló képfelvételek nyilvánosságra hozatalával összefüggésben.

A hatóság 2018. évben a következő témakörökben vizsgálta az információs szabadság érvényesülését:

- Helyi képviselők jogai
- A foglalkoztatottak közérdekből nyilvános adatai
- Vagyonynyilatkozatok
- A helyi önkormányzatok és a digitális nyilvánosság
- A képviselőtestületi ülések nyilvánossága, közvetítése
- A közösségi média és a helyi közügyek
- Ákr. kontra Infotv. avagy közadatok a közigazgatási eljárásban
- Az adatigénylés teljesítéséért megállapítható költségtérítés szabályai – legújabb fejlemények
- Felsőoktatási publikálási és nyilvánossági ügyek
- Nagy érdeklődést kiváltó egyéb ügyek
- A Google Search keresőmotor

A Hatóság jogalkotással kapcsolatos tevékenysége

A jogi szabályozással kapcsolatos ügyek statisztikai adatai

2018-ban a korábbi évekhez viszonyítva csökkent a véleményezett tervezetek száma, mely visszaesés elsősorban a kormányrendeleti és a miniszteri jogforrási szintű tervezeteket érintette.

Titokfelügyelet, a minősített, illetve korlátozott nyilvánosságú közérdekű adatok

A GDPR alkalmazandóvá válása és az Infotv. 2018-as módosításának hatályba lépése viszonylag kevésbé érintette a Hatóság minősített adatokhoz kapcsolódó ügykörét. Ennek két nyilvánvaló oka van. Az egyik az, hogy az adatok minősítése a minősítési eljárások egy részében (és talán megkockáztatható, hogy a nagyobb részében) nem a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülését korlátozza, hanem a közérdekű adatok megismerését, márpedig a közérdekű adatokra vonatkozó jogi szabályozás érdemben nem változott a beszámoló tárgyében. Másrészt, ami a személyes adatok védelméről, az ilyen adatok minősítésére rendszerint bűnüldözési, nemzetbiztonsági és esetleg honvédelmi érdekből kerül sor, vagyis olyan jellegű adatkezelésekről van szó, amelyek továbbra is az Infotv. hatálya alá esnek. Ezért a Hatóság minősített adatokkal kapcsolatos ügyeire 2018-ban a folyamatosság, a korábban kialakított joggyakorlat továbbvitele volt jellemző.

A következő titokfelügyeleti vizsgálatok történtek 2018-ban:

- A megismételt minősítésű adatok problematikája
- A kémperben kezelt további adatok minősítése

- A Paks II. beruházás végrehajtási megállapodásainak minősítése
- A Paks II. Zrt. szerződéseinek megismerhetősége
- Az országgyűlési képviselő minősített adata vonatkozó adatmegismerési jogköre
- "Szigorúan titkos!" minősítési szintre vonatkozó minősítói jogkör átruházás jogszerűségének ellenőrzése
- Ingatlannal kapcsolatos jogvita adatainak minősítése

Nemzetközi ügyek és társadalmi kapcsolatok

A hatóság tevékenyen részt vesz a nemzetközi szervezetekben. Az Európai Unió újonnan létrejött szervében, az Európai Adatvédelmi Testületben kiemelt fontosságú szerepet vállal.

A következő nemzetközi szervezetekben vesz részt:

- Európai Adatvédelmi Testület
- Technológiai szakértői alcsoport
- A jogi megfeleléssel, e-kormányzattal és egészségügyi kérdésekkel foglalkozó szakértői alcsoport (Compliance, eGovernment and Health)
- Végrehajtási ügyekkel (enforcement) foglalkozó szakértői alcsoport
- A Testület bírságügyekkel foglalkozó szakértői csoportja (Fining taskforce)
- A nemzetközi adattovábbítással foglalkozó szakértői alcsoport (International Transfers)
- A GDPR kulcsfontosságú rendelkezéseivel foglalkozó szakértői alcsoport (Key provisions)
- Együttműködési szakértői alcsoport (Cooperation)
- A közösségi médiával foglalkozó szakértői alcsoport (Social Media)
- Az új informatikai rendszert használók szakértői alcsoportja (IT user)

Nemzetközi tanácskozások Budapesten

A Berliini Munkacsoport 63. ülésére a Hatóság rendezésében Budapesten került sor 2018. április 9-10-én, a Grand Hotel Margitszigetben, 53 fő részvételével. A visszajelzések alapján sikeres és szakmai szempontból tartalmas ülésnek ítélték meg a résztvevők.

A 2012-es workshopot követően 2018 novemberében ismételten a magyar hatóság volt a házigazdája az európai adatvédelmi hatóságok munkatársainak rendszeresen szervezett, kifejezetten gyakorlati esetekre koncentrálnó találkozójának (Data Protection Case Handling Workshop, 27-29 November, 2018).

A NAIH nemzetközi szerepvállalása 2018-ban a másik alapjogi területen is intenzívebbé vált, ennek legfontosabb eredménye, hogy 2018. november 26-27-én Budapesten került megrendezésre először az az „esetjogi gyakorlatok” bemutatását célzó nemzetközi találkozó, mely a közérdekű adatok nyilvánosságát felügyelő nemzeti intézmények munkatársait gyűjtötte egybe 11 országból.

A közösségi média platformokkal kapcsolatban számos olyan probléma és aggály merül fel, amelynek fogyasztóvédelmi és adatvédelmi vonatkozása is van, ennek megfelelően a fogyasztóvédelmi és adatvédelmi hatóságok közötti együttműködésre különös hangsúlyt kell fektetni. Ennek keretében, az Európai Bizottság Jogértvényesítési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóságának (DG JUST) szervezésében, a fogyasztóvédelmi és adatvédelmi hatóságok képviselőinek részvételével, 2018. november 23-án Brüsszelben került megrendezésre a

fogyasztóvédelmi és adatvédelmi hatóságok második közös workshopja, melyen a NAIH SMSG-be delegált szakértője és a GVH is képviseltette magát.

A NAIH nemzetközi projektjei

STAR I. Star és Star II. Project

A NAIH a brüsszeli Vrije Egyetemmel és egy brit-ír tanácsadó és kutató-fejlesztő céggel, a Trilateral Research Ltd.-del partnerségben két egymáshoz kapcsolódó, az Európai Unió társfinanszírozásában futó adatvédelmi tárgyú projekt megvalósításában is részt vesz.

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság 2018. évi összesített előirányzataihoz kapcsolódó teljesítések levezetése

Megnevezés	2017. évi tény	2018. évi eredeti előirányzat	2018. évi törvényi módosított előirányzat	2018. évi módosított előirányzat	2018. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	<i>millió forintban, egy tizedessel</i>				<i>%-ban</i>		
Kiadás	671,8	1 084,1	1 084,1	1 182,4	929,6	138,4%	78,6%
ebből: személyi juttatás	407,7	631,3	631,3	632,5	620,7	152,4%	98,1%
Bevétel	45,9	–	–	29,6	29,6	64,5%	100,0%
Támogatás	643,2	1 084,1	1 084,1	1 085,2	1 085,2	168,7%	100,0%
Költségvetési maradvány	50,3	–	–	67,6	67,6	134,4%	100,0%
Létszám (fő)	70	114	–	–	86	123%	–

A 2018. évi költségvetési tervezéshez általunk benyújtott, működési és fejlesztési célú igényeinket alátámasztó dokumentumok alapján, az Országgyűlés által elfogadott 2018. évi költségvetési támogatás 61,3%-kal, 412,2 millió forinttal haladta meg a 2017. évi eredeti előirányzatot. Ennek fő magyarázata a 2018. év május 25-én életbe lépett és alkalmazott GDPR-ra való felkészüléssel járó hatósági többletfeladathoz rendelt többlet forrás, valamint az új, titokfelügyeleti jogkör személyi feltételeinek megteremtéséhez szükséges többlet anyagi forrásra volt szükség. A növekedés a kiadási előirányzaton belül leginkább a működési költségvetésünket érintette, egyenes arányban a személyi juttatás növekedésével. Az egyéb bevételi előirányzat 16,3 millió forint csökkenést mutat az előző évhez képest. Ennek oka, hogy 2018-ban kevesebb volt a működési célú támogatás mértéke, mint 2017-ben, ezzel szemben enyhén emelkedett az uniós kiküldetések visszatérítéséből fakadó egyéb működési bevételek nagysága.

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság, mint költségvetési szerv 2018. évi intézményi szintű előirányzataihoz kapcsolódó teljesítési adatai:

millió forintban egy tizedessel *fő*

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	Létszám
2017. évi C. törvény szerinti előirányzat	1 084,1		1 084,1	631,3	114
Módosítások jogcímenként					
Maradvány igénybevétele	67,6	67,6		21,2	
Bérkompenzáció	0,1		0,1	0,1	
Garantált bérminimum	1,0		1,0	0,8	
Többletbevétel	18,5	18,5		4,0	
STAR I&II projektek	11,1	11,1		9,0	
Átcsoportosítás intézményi hatáskörben				-33,9	
2018. évi módosított előirányzat	1 182,4	97,2	1 085,2	632,5	86

A 2017. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány felhasználása szinte teljes egészében teljesült 2018-ban. A Hatóság az 1,65 millió forintos befizetési kötelezettségét a Központi Maradványszámolási Alap részére teljesítette.

A 1254/2018. (V. 31.) Korm. határozat értelmében a Hatóság részére bérkompenzációra 0,1 millió forint került biztosításra, melyből 0,1 millió forint a személyi előirányzatot érintette. A PM/21224/2018. sz. intézkedés alapján a Hatóság részére 1,0 millió forint került biztosításra garantált bérminimumra, melyből 0,9 millió forint a személyi előirányzatot érintette.

Az egyéb többletbevétel összesen 18,5 millió forint volt, melyből a személyi előirányzatunkra 4,0 millió forint átcsoportosítás történt. A többletbevétel az uniós kiküldetések, részvételek utazási kiadásainak visszatérítéséből, az audit bevételekből és BCR bevételekből, valamint valuta és deviza eszközök realizált árfolyamnyereségéből tevődik össze. A Hatóság a brüsszeli Vrije Egyetemmel és egy brit-ír tanácsadó és kutató-fejlesztő céggel az Európai Unió társfinanszírozásában futó adatvédelmi tárgyú projektek (STAR I&II) megvalósítására 11,1 millió forint működési célú átvett pénzeszközt realizált.

A személyi előirányzataból 33,9 millió forint átcsoportosítása történt a dologi kiadásokra, valamint a felhalmozási célú előirányzatra.

A kiadási előirányzat teljesítése

adatok millió Ft-ban, egy tizedessel

Kiadási jogcímek	Módosított előirányzat	Teljesítés	Maradvány
Személyi juttatások	632,5	620,7	11,8
Munkaadókat terhelő járulékok	139,8	137,6	2,2
Dologi kiadások	218,9	120,9	98
Egyéb működési célú kiadások	1,7	1,7	0
Beruházások	151,9	47,2	104,7
Felújítások	2,6	1,5	1,1
Egyéb felhalmozási célú kiadások	35,0	0	35,0
Összesen	1 182,4	929,6	252,8

A személyi juttatások módosított előirányzat 632,5 millió forint volt, melynek 67%-a törvény szerinti illetményre lett felhasználva, a teljesítés 620,7 millió forint volt. A munkaadókat terhelő járulékos és szociális hozzájárulási adó 2018. évi kiadási előirányzatának teljesítése 137,6 millió forint volt.

A dologi előirányzat kiadási teljesítési adatain (120,9 millió forint) belül, a teljes dologi kiadásokhoz viszonyítva, készletbeszerzésre 13%, a kommunikációs szolgáltatásokra 13%, szolgáltatási kiadásokra 34%, a kiküldetések, reklám és propaganda kiadásokra 25%, 15% pedig az egyéb dologi kiadásokra került kifizetésre.

Intézményi beruházások között az immateriális javak beszerzésére 5,8 millió forintot, ingatlan bővítésére 2,6 millió forintot, az informatikai eszközök beszerzésére 22,9 millió forintot, az egyéb tárgyi eszközök beszerzésére 5,9 millió forintot költött a Hatóság. A beruházási célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó teljesítése 10,0 millió forint volt.

Informatikai eszközök felújítására bruttó 1,5 millió forintot költött a Hatóság.

A Hatóság saját megtakarításaiból – belső szabályzat alapján – 35,0 millió forintot elkülönített az egyéb felhalmozási célú támogatások soron lakásépítés és -bővítés céljából, saját dolgozóira részére.

A hatóság létszáma több, mint 1/3-ával bővült 2018. évben, a GDPR bevezetése, a feladatok bővülése, és új feladatok ellátása miatt. Hatóságnak a nagymértékű elhelyezési problémái megoldására 2017. évben, a 2018. évi költségvetés tervezésekor számolnia kellett az problémák sürgős megoldásával. Szóba került egy nagyobb irodaépület bérlése vagy a szomszédos, egyházi épület Magyar Állam általi megvásárlása, majd a hatóságunk általi vagyonkezelésbe vétele. Sajnos, 2018-ban nem oldódott meg a probléma, ezért hatóságunknak a 252,8 millió forintból a 150,4 millió forint szabad maradványt, mely az elhelyezés megoldására állt 2018-ban rendelkezésre, befizette a Központi Maradványelszámolási Alap részére.

A Hatóság 2018. évi mérlege

A mérleg főösszege a 2018. december 31-i állapot szerint 380,2 millió forint. Növekedése az előző évihez képest drasztikus, vagyis 245,5 millió forinttal, 182,2%-kal több, a 2017. évihez képest. Ez a növekedés a 2018. évet érintő nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök 3,7 millió forint értékű növekedésből, valamint a 240,0 millió forint pénzeszköz növekményből tevődik össze (központi, irányítószervi támogatás, STAR projektek támogatási előlegei).

Forrás oldalon 165,7 millió forinttal nőtt a saját tőke értéke a mérleg szerinti pozitív eredménye miatt. A kötelezettségeink 61,3 millió forinttal lett több a 2017. évi adathoz képest, ami a STAR II projekt pénzügyi koordinátori pozíciója miatt volt köszönhető. A passzív időbeli elhatárolások állománya 18,4 millió forinttal nőtt.

A 2018. évi tárgyi eszköz nyitó állomány 64,8 millió forint. Az eszközállomány nettó értéke év végén az értékcsökkenés elszámolása után 68,5 millió forint volt.

A Hatóság személyi állománya

A Hatóság 2018. évi engedélyezett létszám 114 fő volt, az átlagos statisztikai létszám 86 fő, a munkajogi zárólétszám 101 fő. Ebben az évben tartósan távol lévő dolgozónk nem volt.

A Hatóság 2018-ban nem rendelkezett **fejzeti kezelésű előirányzattal**.

Összegzés

A 2018. évi költségvetésünk anyagi erőforrásait, és a rendelkezésünkre állt többlet-bevételeinket a gazdaságossági, hatékonysági, szabályszerűségi szempontokat mindenkor szem előtt tartva használtuk fel. Nagy hangsúlyt fektetünk továbbra is a NAIH szervezetének, infrastruktúrájának fejlesztésére, a zökkenőmentes működés feltételeinek megteremtésére, valamint a Hatóság megismertetésére.

Budapest, 2019. augusztus 19.

